

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudkyně Lenkou Bursíkovou ve věci

žalobce: V. J.
bytem X

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 25, Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne X, č. j. X,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne X, č. j. X, se ruší a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobci se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Rozhodnutím ze dne X, č. j. X, žalovaná odňala žalobci ode dne 22. 2. 2024 invalidní důchod pobíraný pro invaliditu prvního stupně, neboť podle posudku Okresní správy sociálního

zabezpečení Kladno (dále jen „OSSZ“) ze dne 6. 12. 2023 poklesla žalobcova pracovní schopnost o 15 %.

2. Žalobce proti tomuto rozhodnutí podal námitky, které žalovaná v záhlaví označeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) zamítla a prvostupňové rozhodnutí potvrdila.
3. Žalobce se žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (s. ř. s.), domáhá zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalované k dalšímu řízení.

Žaloba a další podání účastníků řízení

4. Žalobce považuje napadené rozhodnutí za nesprávné. Paranoidní schizofrenií trpí již od roku 2012, jeho zdravotní stav se nezměnil, prognóza je nepříznivá. Od roku 2010 pracuje v dělnické profesi jako uklízeč veřejného prostranství. Napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu. K žalobě přiložil žalobce vyjádření své matky, v němž uvedla, že život se schizofrenikem není jednoduchý. Žalobce užíval léky, to se ale změnilo po odnětí invalidního důchodu, neboť si řekl, že je zdravý, a léky tedy brát nemusí. Stresové situaci zaháněl a zahání pitím alkoholu. Přiložil též zprávu psychiatra MUDr. H. ze dne 15. 1. 2024.
5. Žalovaná ve vyjádření zrekapitulovala rozhodnou právní úpravu a průběh dávkového řízení. Žalovaná vycházela z odborných lékařských posudků, jimiž je vázána. S ohledem na uplatněné námitky žalovaná navrhuje provedení důkazu posudkem posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“) ve smyslu § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení.
6. V průběhu jednání dne 28. 4. 2025, které soud nařídil za účelem provedení důkazu posudkem posudkové komise MPSV žalovaná navrhla, aby soud žalobě vyhověl. Další dokazování soud neprováděl. Se zprávou MUDr. H. ze dne 15. 1. 2024 se soud seznámil prostřednictvím posudku posudkové komise MPSV, která jej vzala za jeden z podkladů pro posouzení žalobcova zdravotního stavu, a nebylo proto třeba jí provádět dokazování při jednání. Nadto je tato zpráva součástí správního spisu, neboť ji žalobce přiložil k podaným námitkám.

Skutečnosti vyplývající ze správního spisu

7. Soud ze správního spisu zjistil, že žalobce požádal dne 27. 8. 2012 o invalidní důchod, který mu byl v pro invaliditu prvního stupně přiznán. Dne 6. 12. 2023 proběhla kontrolní lékařská prohlídka, na jejímž základu posudková lékařka OSSZ vypracovala posudek, podle kterého činí míra poklesu žalobcovy schopnosti 15 %. Jako rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu určila duševní postižení – paranoidní schizofrenii. Funkční dopad zdravotního postižení posoudila jako lehký stav po jedné atace s dlouhým obdobím stabilizace a jen lehkou reziduální symptomatikou bez zásadního dopadu na výkon denních aktivit. Žalobcovo zdravotní postižení posoudila podle kapitoly V, položky 3a (*správně zřejmě 3b, pozn. soudu*) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity), pro něž je stanoveno rozpětí míry poklesu pracovní schopnosti 15 - 20 %. Vzhledem k minimálnímu vlivu zdravotního stavu na výkon zednické profese zvolila posudková lékařka dolní hranici stanoveného rozpětí.

8. Rozhodnutím označeným v bodu 1 tohoto rozsudku proto žalovaná na základě posudku ze dne 6. 12. 2023 odňala žalobci invalidní důchod dosud pobíraný pro invaliditu prvního stupně.
9. Žalobce proti prvostupňovému rozhodnutí podal dne 29. 1. 2024 námitky, v nichž uvedl, že vykonává stále stejnou profesi – uklízeč veřejného prostranství, nikoli zedník, jak je uvedeno v posudku. Jeho zdravotní stav se nezměnil, stále dochází na psychiatrii a bere léky.
10. Posudkový lékař Institutu pro posuzování zdravotního stavu (IPZS) zpracoval v rámci námitkového řízení na základě posouzení zdravotního stavu, které proběhlo v nepřítomnosti žalobce, posudek ze dne 2. 4. 2024. Uvedl, že doložené lékařské nálezy neobsahují nové posudkově významné skutečnosti. Nejsou zřejmé žádné závažnější komplikace v běžném životě. Byť jsou uváděny bizarní myšlenkové souvislosti, jsou bez závažných dopadů na chování, bez příznaků halucinací, paranoidita v pozadí. Z hlediska určení příčiny žalobcova dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, jejího podrážení pod příslušnou položku přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity i míry poklesu pracovní schopnosti se posudkový lékař IPZS plně ztotožnil s prvostupňovým posouzením.
11. Na základě tohoto posudku žalovaná napadeným rozhodnutím zamítla žalobcovy námitky a prvostupňové rozhodnutí potvrdila. V odůvodnění odkázala na posudkové závěry s tím, že v důsledku zjištěného poklesu pracovní schopnosti o 15 % není žalobce nadále invalidní. Napadené rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 7. 5. 2024.

Posouzení žaloby

12. Soud ověřil, že žalobu podala včas osoba k tomu oprávněná. Žaloba má všechny zákonem požadované formální náležitosti. Soud ji proto věcně projednal. Při přezkumu napadeného rozhodnutí vycházel soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
13. Soud provedl důkaz posudkem posudkové komise MPSV v Praze ze dne 9. 1. 2025 (doručeným soudu dne 20. 3. 2025), který si za účelem posouzení žaloby vyžádal. Členkou posudkové komise byla i psychiatryně. Posudková komise žalobce přizvala na své jednání, ten se ale z jednání omluvil. Posudková komise považovala pro posouzení žalobcova zdravotního stavu za dostatečnou předloženou dokumentaci, na jejímž základě dospěla k závěru, že u žalobce jde o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou je paranoidní schizofrenie. Žalobcovo zdravotní postižení podřadila pod kapitolu V, položku 3c přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které je stanoveno rozpětí poklesu pracovní schopnosti 30 - 45 %. Posudková komise uvedla, že u žalobce sice nebyly v rámci rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu zjištěny frekventní ataky, nicméně je přítomen postprocesuální defekt osobnosti bez hlubšího náhledu na nemoc, přetrvávají reziduální příznaky s poruchou myšlení. Posudková komise uvedla, že zvolená míra poklesu pracovní schopnosti je maximalistická (vzhledem k referovanému klinickému postupu a k vykonávanému zaměstnání dělnického charakteru dlouhodobě u stejného zaměstnavatele). Další postižení žalobce neomezovala nad rámec základního postižení. Vzhledem k věku a klinickým okolnostem stanovila posudková komise platnost posudku do 31. 1. 2029. Pro žalobce jsou nevhodné psychicky náročné práce.

14. Relevantní právní úpravu posuzování invalidity a podmínek nároku na invalidní důchod obsahuje § 39 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění. Upravuje tři stupně invalidity. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně. Pokud se jedná o pokles pracovní schopnosti nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně. A konečně v případě poklesu nejméně o 70 % se jedná o invaliditu třetího stupně.
15. Správní rozhodnutí o nároku na invalidní důchod závisí především na odborném lékařském posouzení. Zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění posuzuje MPSV, pokud se napadené rozhodnutí zakládá na posudku žalované; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Při přezkumu takového rozhodnutí neposuzuje soud věcnou správnost posudku, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Posudek posudkové komise soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle běžných zásad dokazování v soudním řízení správním (§ 77 odst. 2 s. s.). S ohledem na jeho mimořádný význam bývá tento posudek rozhodujícím důkazem, pokud z hlediska své úplnosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, které by správnost posudku mohly zpochybňovat (srov. např. rozsudky NSS ze dne 25. 9. 2003, č. j. 4 Ads 13/2003-54, č. 511/2005 Sb. NSS, či ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013-20).
16. Požadavek (test) úplnosti a přesvědčivosti posudku spočívá v tom, že se posudková komise musí vypořádat se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítal, a musí posudkové závěry náležitě odůvodnit (srov. rozsudek NSS ze dne 2. 4. 2015, č. j. 9 Ads 253/2014-52). Z posudku musí být zřejmé, že zdravotní stav byl komplexně posouzen na základě úplné zdravotnické dokumentace s přihlédnutím ke všem tvrzeným obtížím, aby nevznikly pochybnosti o úplnosti a správnosti klinické diagnózy. V posudku musí být dále uvedeno, zda zjištěný zdravotní stav zakládá dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav a pokud ano, které zdravotní postižení bylo vzato za jeho rozhodující příčinu v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je více zdravotních potíží (§ 2 odst. 3 vyhlášky o posuzování invalidity), přičemž jednotlivé hodnoty procentní míry poklesu pracovní schopnosti stanovené pro jednotlivá zdravotní postižení se tu nesčítají, ale procentní míra poklesu pracovní schopnosti se stanoví podle tohoto zdravotního postižení se zřetelem k závažnosti vlivu ostatních zdravotních postižení na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Procentní míru poklesu pracovní schopnosti tedy posudková komise hodnotí podle charakteru zdravotního postižení na základě vyhlášky o posuzování invalidity, přičemž zdravotní postižení se podřadí podle jeho druhu a intenzity pod příslušnou kapitolu, oddíl a položku přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, a současně odůvodní stanovenou míru poklesu pracovní schopnosti v rámci zde stanoveného rozpětí včetně případného navýšení podle § 3 vyhlášky o posuzování invalidity.
17. Posudek ze dne 9. 1. 2025 shora uvedeným požadavkům (úplnosti a přesvědčivosti) dostojí. Soud konstatuje, že posudková komise při vypracování posudku vycházela z veškeré dostupné zdravotnické dokumentace, a to včetně lékařské zprávy, na níž v žalobě poukazoval žalobce, a včetně nejaktuálnějších lékařských zpráv týkajících se rozhodujícího zdravotního postižení. Posudková komise hodnotila žalobcův zdravotní stav komplexně, vyjádřila se ke všem obtížím zmiňovaným v žalobě a dospěla k závěru o existenci dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, jehož rozhodující příčinu podřadila pod

kapitolu V, položku 3c přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Míra poklesu pracovní schopnosti je pro tuto položku stanovena v rozpětí 30 - 45 %. Posudková komise vysvětlila, proč zvolila (byť maximalisticky) míru poklesu pracovní schopnosti 35 %. Teprve posudková komise se v míře dostatečné pro řádné zjištění skutkového stavu zabývala závěry vyplývajícími z lékařských zpráv a zejména se podrobně vyjádřila k závěrům obsaženým ve zprávě MUDr. H. ze dne 15. 1. 2024, které posudkový lékař v námitkovém řízení označil za „poněkud barvitější, než je dokladováno v opakovaných ambulantních nálezech. Posudková komise tuto lékařskou zprávu porovnávala s dalšími výsledky psychiatrických vyšetření. Posudková komise též vysvětlila, proč stanovila platnost posudku na 4 roky (žalobcův věk a klinické okolnosti). Nutno navíc zdůraznit, že účastníci závěry posudku, ať již jde o stanovení rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu či míru poklesu pracovní schopnosti k datu vydání napadeného rozhodnutí, nikterak nezpochybnili.

18. Soud hodnotil úplnost a přesvědčivost posudku posudkové komise MPSV i ve vztahu k posudkům vypracovaným ve správním řízení, z nichž žalovaná vycházela. Dospěl přitom k závěru, že jako přesvědčivější, logický a vycházející z neúplnějších podkladů lze hodnotit právě posudek posudkové komise ze dne 9. 1. 2025. Podstatné je (nad rámec toho, co soud uvedl již shora) zejména to, že posudková komise na rozdíl od posudkových lékařů hodnotila žalobcův zdravotní stav skutečně komplexně při zohlednění i nejaktuálnějších lékařských zpráv a v jejich vzájemných souvislostech. Posudková komise též zohlednila postprocesuální defekt osobnosti a přetrvávající reziduální příznaky s poruchou myšlení.
19. Soud proto vyšel ze závěrů posudkové komise a v návaznosti na ně uzavřel, že napadené rozhodnutí je nezákonné, neboť vychází z nesprávně zjištěného skutkového stavu.

Závěr a náklady řízení

20. S ohledem na výše uvedené soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1 a 4 s. ř. s.). V dalším řízení je žalovaná vázána právním názorem soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.) a současně je povinna mezi podklady svého rozhodnutí zařadit i posudek posudkové komise MPSV ze dne 9. 1. 2025 (§ 78 odst. 6 s. ř. s.).
21. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměla úspěch. Žalobce náhradu nákladů soudního řízení nepožadoval, a proto mu soud jejich náhradu nepřiznal.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 28. dubna 2025

Lenka Bursíková v. r.
soudkyně